

2019-04-04

Äldrenämnden

Äld 2019/87

SKL:s rekommendation Gemensam finansiering av ett mer samlat system för kunskapsstyrning i socialtjänstens verksamheter; ärendenummer 18/00295

Förslag till beslut

Socialförvaltningens förslag

1. Äldrenämnden beslutar att rekommendera kommunstyrelsen att anta SKL:s rekommendation om Gemensam finansiering av ett mer samlat system för kunskapsstyrning i socialtjänstens verksamheter.
2. Ärendet lämnas vidare till kommunstyrelsen för fortsatt handläggning.

Ärendet i korthet

SKL:s (Sveriges kommuner och landsting) kongress har i december 2018 beslutat att SKL ska stödja medlemmarna i arbetet för en jämlik, jämställd och evidensbaserad socialtjänst. Det gäller bland annat olika kvalitetsregister, stöd till uppföljning och analys samt nationell samordning för gemensam utveckling av kunskapsstyrning för att tillhandahålla en mer jämlik, jämställd och evidensbaserad socialtjänst. För att kunna genomföra detta behöver landets kommuner bidra till finansieringen. Socialförvaltningen föreslår att Järfälla kommun ska anta rekommendationen för att få ta del av dessa tjänster och även fortsättningsvis kunna använda sig av register som berör boende i kommunens boendeformer, allt för att säkra framtidens hälso- och sjukvård och socialtjänst.

Handlingar

1. Socialförvaltningens tjänsteskrivelse, 2019-04-04
2. SKL:s Meddelande från styrelsen – Rekommendation till kommunerna om gemensam finansiering av ett mer samlat system för kunskapsstyrning i socialtjänstens verksamheter, 2018-12-14
3. SKL:s rekommendation till kommunerna om gemensam finansiering av ett mer samlat system för kunskapsstyrning i socialtjänstens verksamheter 2019-03-06

Bakgrund

SKL:s (Sveriges kommuner och landsting) kongress har i december 2018 beslutat att SKL ska stödja medlemmarna i arbetet för en jämlik, jämställd och evidensbaserad

socialtjänst. Bästa möjliga kunskap ska finnas tillgänglig vid varje möte mellan socialtjänstens personal och de personer som behöver stöd. Det handlar om kunskapsstöd, uppföljning och analys, men också verksamhetsutveckling, lärande och ledarskap.

De tjänster och det stöd som ingår i förslaget har aldrig finansierats inom ramen för SKL:s ordinarie medlemsavgift. SKL:s stöd till kommunerna i denna utveckling har skett genom överenskommelser mellan SKL och regeringen, genom tillfällig gemensam finansiering från kommunerna eller interna tillfälliga utvecklingsmedel.

Efter år 2016 avslutades de omfattande överenskommelserna som fanns med staten i syfte att utveckla socialtjänstens område. SKL rekommenderade därför kommunerna att gemensamt finansiera en stödfunktion på SKL för att bidra till en mer evidensbaserad socialtjänst under åren 2017 – 2018. I rekommendationen fanns beskrivet att SKL i slutet av år 2018 skulle återkomma om hur den framtida organisationen och finansieringen för detta stöd skulle kunna utformas.

En förändring som påverkat SKL:s arbete med de områden som berörs av förslaget är att de statsbidrag som tidigare var riktade till området nu, efter önskemål från kommunerna, är generella statsbidrag. Det innebär att kommunerna själva kan prioritera hur dessa medel ska användas. De kan till exempel användas för att i samverkan med andra kommuner finansiera, driva och förvalta avgörande delar inom socialtjänsten.

SKL har, med dessa förutsättningar som utgångspunkt och i dialog med företrädare för medlemmarna, tagit fram ett förslag för att säkra en fortsatt gemensam utveckling för kunskapsstyrning inom socialtjänsten och den kommunala hälso- och sjukvården.

SKL:s förslag omfattar en samlad gemensam kommunal finansiering och medverkan i ledning och styrning av

- De kvalitetsregister som kommuner använder för kommunal hälso- och sjukvård inom främst äldreomsorg och, om juridiska hinder undanröjs, möjlighet att utveckla andra register för socialnämndens verksamheter.
- Stöd för uppföljning och analys genom exempelvis brukarundersökningar och utveckling av gemensamma variabler för uppföljning av kvalitet och resultat.
- Nationell samordning för gemensam utveckling av kommunernas kunskapsstyrningssystem.

Kommunerna har informerats om rekommendationerna samt har blivit ombedda att meddela SKL sitt ställningstagande till det samlade förslaget senast den 15 juni 2019.

Analys

De kvalitetsregister som år 2018 finansierats av stat och landsting/regioner och som kommunerna använder och som därmed omfattas av förslaget är till exempel

- Senior alert – kvalitetsregister för trycksår, munhälsa, benbrott, viktnedgång samt blåsdysfunktion (används av 287 kommuner)
- Svenska palliativregistret – kvalitetsregister för verksamheter som vårdar personer i livets slut (används av 290 kommuner)

- BPSD-registret – kvalitetsregister för personer med beteendemässiga och psykiska symtom vid demenssjukdom (används av 289 kommuner)
- SvDem – kvalitetsregister för en god demensvård (används av 63 kommuner)
- Rikssår – kvalitetsregister för svårläkta sår (används av 60 kommuner).

Stöd till uppföljning och analys bland annat genom brukarundersökningar är bland annat

- Brukarundersökningar inom individ- och familjeomsorg (till exempel social barn- och ungdomsvård, missbruks- och beroendevård, ekonomiskt bistånd samt ensamkommande barns boendesituation)
- Brukarundersökningar inom funktionshinderområdet (till exempel utförarverksamheter inom LSS och socialpsykiatri)

Webbenkätverktyget behöver göras mer ändamålsenligt och utvecklas för att insamla och hantera data i nationella undersökningar som genomförs från år 2020 och framåt. Upphandling, förvaltningen, samordning, stöd och utveckling ingår i förslaget.

En annan del som ingår i förslaget är nationell samordning för gemensam utveckling av kunskapsstyrning för att tillhandahålla en mer jämlik, jämställd och evidensbaserad socialtjänst. SKL kommer att planera samordningen, stödet och utvecklingen tillsammans med medlemmarna i fysiska, men också digitala, möten.

Överväganden

Det är viktigt att de kvalitetsregister som kommunerna använder får leva kvar. Järfälla använder till exempel idag Senior alert, Svenska palliativregistret och BPSD-registret för hälso- och sjukvård inom äldreomsorg (men inte av de delar som berör hälso- och sjukvård i ordinärt boende, då kommunen inte har ansvar för denna hälso- och sjukvård).

Medicinskt ansvarig sjuksköterska förordar och rekommenderar fortsatt användning av de register som berör boende i kommunens boendeformer, för att säkra framtidens hälso- och sjukvård och omsorg.

Det stöd som kan fås gällande kunskapsutveckling och möjlighet att ta del av evidensbaserad forskning är och förblir viktig inom flera av socialtjänstens områden. Likaså kan det stöd som fås gällande uppföljning och brukarundersökningar vara av stort värde.

De brukarundersökningar som samordnas av SKL inom Individ- och familjeomsorgen och LSS-området används idag och är viktiga för utvecklingsarbetet inom socialnämndens område och inom socialförvaltningen.

Det stöd som kan fås i uppföljning och analys samt genom nationell samordning för gemensam utveckling av kunskapsstyrning är också viktig för att skapa en mer jämlik, jämställd och evidensbaserad socialtjänst.

Barnkonsekvensanalys

Evidensbaserat arbete gynnar både barn och vuxna som kommer i kontakt med socialtjänsten. I vilken utsträckning beror på vilka tjänster som utvecklas och mot vilka målgrupper de är utformade. Barn har inte fått möjlighet att uttala sig i ärendet.

Ekonomiska konsekvenser

Rekommendationen från SKL innebär följande:

- Att kommunerna gemensamt, till SKL, finansera viktiga förutsättningar för att arbeta evidensbaserat inom områdena uppföljning (kvalitetsregister, brukarundersökningar med mera) och nationell samordning till en kostnad av maximalt 19,5 miljoner kronor årligen, vilket innebär cirka 1,95 kr per invånare och år i kommunen. Finanseringen gäller för fyra år (2010 – 2023)
- Att kostnaden fördelas per kommun utifrån beräkningsmodellen för SKL:s medlemsavgift. Denna baseras på befolkningen i respektive kommun. De fyra största kommunerna får en rabatt på tio (10) procent.
- Att en uttalad avsikt är att finansiering och organisering permanentas där kommunerna såväl som staten bidrar långsiktigt.

Det är viktigt att de generella statsbidrag som kommunen fått kan användas till det samlade systemet för kunskapsstyrning i socialtjänstens verksamheter.

Slutsatser

Socialförvaltningen föreslår att äldrenämnden rekommenderar kommunstyrelsen att godkänna rekommendationen om ”Gemensam finansiering av ett mer samlat system för kunskapsstyrning i socialtjänstens verksamheter” för Järfälla kommuns räkning.

Jenny Wilhelmsson
Socialdirektör

Dennis Forsberg
Avdelningschef

Expedieras

Kommunstyrelsen
Jenny Wilhelmsson
Dennis Forsberg
Anneli Lagerberg
Lotta Erlandsson
Eva Wahtramäe Carlsson
Katarina Jonsson
Katherine Ramos Karlsson
Kristian Brodd
Inger Brandell